

FIȘA DISCIPLINEI

Riscuri și vulnerabilități demografice

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Studii Internaționale și Istorie Contemporană
1.4. Domeniul de studii	Relații internaționale și studii europene
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Relații internaționale și studii europene
1.7. Forma de învățământ	IF

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Riscuri și vulnerabilități demografice				Codul disciplinei		HLR3538				
2.2. Titularul activităților de curs			Conf. Univ. Dr. Mihnea Stoica									
2.3. Titularul activităților de seminar			Conf. Univ. Dr. Mihnea Stoica									
2.4. Anul de studiu		3	2.5. Semestrul		5	2.6. Tipul de evaluare		E	2.7. Regimul disciplinei		DS	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat (consiliere profesională)					3
Examinări					6
Alte activități					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				69	
3.8. Total ore pe semestru				125	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Nu este cazul

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/ esențiale	• Operarea corectă cu reperele, definițiile și conceptele demografiei istorice, cu accent pe risc și vulnerabilitate demografică (sens, contexte de utilizare, relevanță). • Interpretarea critică a politicilor publice cu relevanță demografică și analiza fenomenelor demografice istorice, prin raportare la cauze, contexte și consecințe (inclusiv interferențe cu sfera politică și a securității). • Proiectarea aplicării unor metode de investigare în demografia istorică și construirea de exemple concrete de cercetare/investigare (întrebări, ipoteze, surse, pași de lucru, limitări).
Competențe transversale	• Gestionarea informațiilor specifice rezolvării sarcinilor complexe în context (receptarea, transmiterea, prelucrarea, stocarea informațiilor în documente de profil), inclusiv prin utilizarea la nivel avansat a unei limbi de circulație internațională și, la nivel mediu sau avansat, a unei a doua limbi străine. • Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară corespunzătoare diverselor paliere ierarhice. • Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște conceptele și teoriile de bază ale demografiei istorice și înțelege modul în care evoluțiile demografice se pot transforma în riscuri și vulnerabilități, în contexte naționale, europene și internaționale.
Aptitudini	Studentul este capabil să analizeze critic un fenomen demografic (de pildă migrația, îmbătrânirea, dezechilibrele eco-demografice) și să formuleze o interpretare argumentată, inclusiv prin raportare la politici publice și la interferența cu sfera politică și a securității.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra autonom și responsabil la sarcini de documentare și analiză, gestionând riguros informațiile (inclusiv în documente de profil), colaborând eficient în echipă și asumându-și nevoia de formare continuă.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea studenților cu principalele concepte și teorii care fundamentează dezbaterile publice din domeniul demografiei istorice – atât la nivel național, cât și european și internațional.
7.2 Obiectivele specifice	• Formarea competențelor de cercetare și a expertizei de analiză a evoluțiilor demografice și a interferenței acestora cu sfera politică și cu cea a securității, prin stăpânirea conceptelor de bază ale demografiei istorice și înțelegerea relevanței perspectivei demografice în cercetarea științifică. • Dobândirea cunoștințelor de bază privind cauzele marilor mișcări de populație (intra și extraeuropene) și înțelegerea principalelor politici demografice conturate din secolul al XIX-lea până în epoca contemporană. • Utilizarea corectă a conceptelor demografiei istorice și formarea unui limbaj de specialitate, prin dezvoltarea capacității de a realiza analize/studii de specialitate în domeniul demografiei istorice. • Aplicarea unor metode de investigare (întrebare, ipoteză, indicatori, surse, limitări) pentru realizarea unei mini-analize de caz privind o vulnerabilitate demografică și formularea unor concluzii argumentate.

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs Introductiv: Prezentarea structurii și a cerințelor cursului	Expunere din partea cadrului didactic	
2. Concepte și teorii în demografia istorică	Expunere, exemplificare, argumentare	
3. Interferențe între demografia istorică și alte domenii ale științelor socio-umane	Prelegere, exemplificare, argumentare	
4. Demografie și vulnerabilitate, demografie și risc	Expunere și conversație	
5. Impactul schimbărilor demografice asupra societății. O perspectivă istorică	Vizionare material video Prelegere, analiză	
6. Îmbătrânirea demografică și consecințele sale	Expunere, exemplificare, argumentare	
7. Conflicte interetnice, violența inter și intrastatală și impactul lor demografic	Vizionare material video Prelegere, analiză	
8. Dezechilibre eco-demografice	Vizionare material video Prelegere, analiză	
9. Extindere, expansiune și control demografic	Vizionare material video Prelegere, analiză	
10. Politici demografice și politici publice. Eugenism.	Expunere și conversație	
11. Intervenționism și planificare demografică. Controlul reproducerii	Expunere și conversație, studiu de caz	
12. Migrația în secolul XX. Politici migraționiste	Prelegere, exemplificare, argumentare	
13. Migrație și reacții politice. Discursul populist și eurosceptic anti-imigrație	Prelegere, exemplificare, argumentare	
14. Recapitulare	Sesiune de Întrebări și Răspunsuri	
Bibliografie 1. Anghel, R. G., & Horváth, I. (Coords.). (2009). <i>Sociologia migrației: Teorii și studii de caz românești</i> (pp. 13–39). Polirom. 2. Bărbulescu, C., Bărbulescu, E., Croitor, M., & Onojescu, A. (Eds.). (2010). <i>Documente privind politica sanitară în România (1965–1989)</i> (pp. 7–16). Mega. 3. Croitor, M. (2010). Ipoteze ale legislației privind natalitatea în cadrul regimurilor comuniste: O analiză comparativă. În C. Bărbulescu, E. Bărbulescu, M. Croitor, & A. Onojescu (Eds.), <i>Documente privind politica sanitară în România (1965–1989)</i> (pp. 7–16). Mega. 4. Ferguson, N. (2011). <i>Războiul lumii: Epoca urii</i> (pp. 31–70). RAO. 5. Huysmans, J., & Squire, V. (2009). Migration and security. În M. Dunn Cavelty & V. Mauer (Coords.), <i>Handbook of security studies</i> (pp. 1–20). Routledge. 6. Kligman, G. (2000). <i>Politica duplicității: Controlul reproducerii în România lui Ceaușescu</i> . Humanitas. 7. Livi Bacci, M. (2003). <i>Populația în istoria Europei</i> (pp. 7–25). Polirom. 8. Mihăilescu, I. (1998). Politici sociale în domeniul populației și familiei. În E. Zamfir & C. Zamfir, <i>Politici sociale: România în context european</i> (pp. 98–119). (Editura neprecizată). 9. Podesta, J., & Ogden, P. (2007). The security implications of climate change. <i>The Washington Quarterly</i> , 31(1), 115–138. 10. Administrația Prezidențială. (2009). <i>Riscuri și inechități sociale în România: Raportul Comisiei Prezidențiale pentru Analiza Riscurilor Sociale și Demografice</i> . Administrația Prezidențială. 11. Rotariu, T. (2010). <i>Studii demografice</i> (pp. 95–109). Polirom. 12. Stoica, M. S. (2017). <i>Populismul în Europa: Dezvoltare istorică, discurs politic și susținători ai dreptei radicale</i> (pp. 96–112). Presa Universitară Clujeană.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Seminar Introductiv: Prezentarea structurii seminarului și a cerințelor pentru promovarea disciplinei	Expunere și conversație	
2. Concepte și teorii în demografia istorică	Analiză, studii de caz	
3. Interferențe între demografia istorică și alte domenii ale științelor socio-umane	Dezbateri, argumentare, exemplificare	
4. Demografie și vulnerabilitate, demografie și risc	Munca pe grupe. Dezbateri	
5. Impactul schimbărilor demografice asupra societății	Munca pe grupe. Dezbateri, analiză	
6. Îmbătrânirea demografică și consecințele sale	Munca pe grupe. Dezbateri, analiză	

7. Conflicte interetnice, violența inter și intrastatală și impactul lor demografic	Munca pe grupe. Dezbateri	
8. Dezechilibre eco-demografice	Munca pe grupe. Dezbateri	
9. Extindere, expansiune și control demografic	Dezbateri, argumentare, analiză	
10. Politici demografice și politici publice. Eugenism.	Dezbateri, argumentare, exemplificare	
11. Intervenționism și planificare demografică. Controlul reproducerii	Dezbateri, argumentare, exemplificare	
12. Migrația în secolul XX. Politici migraționiste	Dezbateri, argumentare, exemplificare	
13. Migrație și reacții politice. Discursul populist și eurosceptic anti-imigrație	Munca pe grupe. Dezbateri	
14. Recapitulare	Sesiune de Întrebări și Răspunsuri	
Bibliografie 1. Anghel, R. G., & Horváth, I. (Coords.). (2009). <i>Sociologia migrației: Teorii și studii de caz românești</i> (pp. 13–39). Polirom. 2. Bărbulescu, C., Bărbulescu, E., Croitor, M., & Onojescu, A. (Eds.). (2010). <i>Documente privind politica sanitară în România (1965–1989)</i> (pp. 7–16). Mega. 3. Croitor, M. (2010). Ipoteze ale legislației privind natalitatea în cadrul regimurilor comuniste: O analiză comparativă. În C. Bărbulescu, E. Bărbulescu, M. Croitor, & A. Onojescu (Eds.), <i>Documente privind politica sanitară în România (1965–1989)</i> (pp. 7–16). Mega. 4. Ferguson, N. (2011). <i>Războiul lumii: Epoca urii</i> (pp. 31–70). RAO. 5. Huysmans, J., & Squire, V. (2009). Migration and security. În M. Dunn Cavelty & V. Mauer (Coords.), <i>Handbook of security studies</i> (pp. 1–20). Routledge. 6. Kligman, G. (2000). <i>Politica dublcității: Controlul reproducerii în România lui Ceaușescu</i> . Humanitas. 7. Livi Bacci, M. (2003). <i>Populația în istoria Europei</i> (pp. 7–25). Polirom. 8. Mihăilescu, I. (1998). Politici sociale în domeniul populației și familiei. În E. Zamfir & C. Zamfir, <i>Politici sociale: România în context european</i> (pp. 98–119). (Editura neprecizată). 9. Podesta, J., & Ogden, P. (2007). The security implications of climate change. <i>The Washington Quarterly</i> , 31(1), 115–138. 10. Administrația Prezidențială. (2009). <i>Riscuri și inechități sociale în România: Raportul Comisiei Prezidențiale pentru Analiza Riscurilor Sociale și Demografice</i> . Administrația Prezidențială. 11. Rotariu, T. (2010). <i>Studii demografice</i> (pp. 95–109). Polirom. 12. Stoica, M. S. (2017). <i>Populismul în Europa: Dezvoltare istorică, discurs politic și susținători ai dreptei radicale</i> (pp. 96–112). Presa Universitară Clujeană.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina a fost elaborată în concordanță cu lucrările din domeniu, publicate în țară și străinătate. Totodată, temele abordate cuprind aspecte relevante, ce fac obiectul preocupărilor instituțiilor de profil sau al unor conferințe științifice naționale și internaționale, inclusiv dezbateri și luări de poziție în cadrul revistelor de specialitate la nivel național și internațional. Totodată, au fost consultate conținuturi ale disciplinelor similare oferite de alte universități europene.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Barem - Utilizarea corectă a conceptelor studiate și interpretarea corectă a studiilor de caz	Examen	20,25%
10.5 Seminar/ laborator	Barem- Utilizarea corectă a conceptelor studiate și interpretarea corectă a studiilor de caz	Examen parțial	60,75%
	Implicare activă pe parcursul semestrului - observarea implicării în activități de seminar, argumentarea răspunsurilor, prezența la activitatea de seminar	Evaluare pe parcursul semestrului	
Oficiu			10%

10.6 Standard minim de performanță
• Cunoașterea și capacitatea de explicare coerentă și persuasivă a principalelor riscuri, amenințări și vulnerabilități demografice contemporane • Intervenții argumentate pe parcursul semestrului în cadrul temelor / dezbaterilor/ activităților de seminar propuse • Recunoașterea și operaționalizarea corectă a cadrelor conceptuale de bază specifice disciplinei

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							
								
								

Data completării:
05.09.2025

Semnătura titularului de curs
Conf, Univ. Dr. Mihnea Stoica

Semnătura titularului de seminar
Conf, Univ. Dr. Mihnea Stoica

Data avizării în departament:
29.09.2025

Semnătura directorului de departament
Conf. Univ. Dr. Claudiu Marian

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".